

MANIFEST DE LA PLATAFORMA ‘PEL DRET A LA SALUT’

Amb aquest primer manifest del 28 de juliol de 2012 neix la Plataforma ‘Pel Dret a la Salut’ per lluitar contra totes les ofensives que està patint el Sistema Nacional de Salut i el seu caràcter universal, públic i equitatiu, a nivell estatal i català.

Aquest manifest se centra en la lluita contra el Reial Decret Llei del 20 d'abril del 2012, que el Govern de l'Estat va aprovar sense cap debat al Parlament. Un Reial Decret Llei que pretén acabar amb la universalitat del Sistema Nacional de Salut (SNS). El títol “per garantir la sostenibilitat del SNS i millorar la qualitat i la seguretat de les prestacions” anuncia tot el contrari del seu contingut. **A la pràctica, aquest Decret refusa un SNS basat en el dret a l'atenció sanitària universal, equitativa i de qualitat, per a totes les persones, a favor de la promoció d'un sistema de salut que estimula a privatització de l'atenció a la salut i afavoreix l'augment de les desigualtats socials, segons l'estatus migratori, l'edat, la classe social, el lloc de residència o el gènere de les persones.**

Les mesures del Reial Decret de 2012 amb major impacte sobre l'actual SNS i la salut de les persones són:

1.- Suprimeix el dret a la salut com a dret universal i individual de les persones. Vincula el dret a l'atenció sanitària a l'assegurament de la persona (cotització social), en contraposició amb els estaments de La Constitució espanyola de 1978 i la Llei General de Sanitat de 1986, que vinculen el dret al fet de residir a qualsevol territori de l'estat espanyol.

Exclou el dret a l'atenció sanitària integral a les persones immigrades indocumentades, els joves majors de 26 anys que no han entrat en el sistema de la Seguretat Social (SS), les persones que treballen en l'economia informal o han treballat en països sense acords de SS, o les dones que s'han dedicat a les tasques domèstiques sense remuneració al llarg de la vida.

2.- Elimina l'equitat en les prestacions sanitàries i en l'accés als serveis i tractaments de salut. Pretén fragmentar l'assistència sanitària segons tres tipus diferents de prestacions: “bàsiques comunes”, “complementàries” (mitjançant copagaments) i “suplementàries” (diferents segons la comunitat autònoma).

Introdueix barreres econòmiques en l'accés als tractaments de salut: imposa el repagament per medicaments als pensionistes, incrementa el repagament per part dels treballadors actius i introdueix el pagament dels trasllats no urgents en ambulància, de l'alimentació artificial, entre d'altres. **Pretén eliminar el dret de les dones a l'avortament, conquerit després de molts anys de lluita.**

Així, l'atenció sanitària rebuda dependrà de la capacitat per pagar i, per tant, deixarà de ser igual per a totes les persones. És a dir, s'incrementaran les diferències injustes en l'accés a la sanitat i, per tant, les desigualtats en salut entre les persones amb o sense malalties o en situacions socials i econòmiques més o menys desfavorides.

3.- Acaba amb el caràcter solidari i redistributiu del SNS. Des de la promulgació de la Llei de Sanitat de 1986, l'atenció sanitària no es finança amb les quotes de la SS, sinó amb impostos com l'IVA, l'IRPF i altres taxes que paga tota la població. Els co-repagaments previstos en el Decret posen les bases per acabar amb el caràcter redistributiu i cohesionador social del SNS.

4.- Redueix l'eficiència de les mesures preventives i de control de la salut pública promogudes pel SNS. La privació del dret a la salut sobre determinats col·lectius de la societat i la promoció d'un model d'atenció no orientat cap a l'atenció primària tindrà un impacte sobre el conjunt de la societat: col·lapsarà els serveis d'urgències, obstaculitzarà la prevenció de determinades malalties, farà minvar la qualitat global del sistema de salut i perjudicarà greument els professionals de salut en l'efectivitat de la seva funció.

5.- No contribueix a la sostenibilitat del SNS. Deteriora la qualitat de la salut de les persones i la sanitat pública, promou el recurs de les famílies a la sanitat privada i n'augmenta l'endeutament. A més, ben al contrari de produir estalvis, és previsible que motivi més ineficiències: els sistemes de salut universals són reconegudament més eficients que els basats en l'assegurament. Les entitats privades proveïdores de serveis sanitaris són més cares que les públiques i els sistemes que atorguen més pes als hospitals que a l'atenció primària són més cars, menys arrelats a la comunitat i més deshumanitzats.

Les mesures previstes en el Decret constitueixen una vulneració flagrant i inacceptable de l'ordenament jurídic bàsic espanyol i atempten contra el dret a l'atenció a la salut. A més, deterioren les condicions de vida i de treball dels i les professionals de la salut i els plantegen greus conflictes ètics relatius a l'exclusió de certs col·lectius de l'atenció sanitària.

6.- No afronta les actuals ineficiències del sistema de salut. No preveu mesures destinades a corregir ineficiències, ni desigualtats en l'accés als serveis sanitaris i en la qualitat de l'assistència. No limita la despesa en medicaments i altres tecnologies que sovint poden ser substituïts per alternatives de menys cost. Manté el poder i la influència dels valors de mercat (per exemple, de la indústria farmacèutica) en l'atenció sanitària i no aborda la problemàtica dels conflictes d'interessos de polítics, gestors i professionals, en relació a la indústria farmacèutica i de tecnologia mèdica i altres interessos de mercat.

7.- Potencia el deteriorament del Sistema de Salut a Catalunya. L'impacte de les mesures adoptades a través d'aquest Decret sobre el SNS i la salut de les persones es potencien amb les ja aprovades per l'actual Govern de la Generalitat de Catalunya: la disminució de la despesa pública en salut, i el conseqüent tancament de llits, centres i serveis de salut; l'increment de la subcontractació de gestió privada o la recent introducció del co-repagament de l'euro per medicament.

Aquesta darrera mesura interacciona directament amb els efectes del Decret sobre l'equitat i accés als tractaments (punt 2), atès que augmenta el preu que una persona resident a Catalunya haurà de pagar de més per a poder accedir als medicaments indicats pels professionals de salut, essent de nou les persones de menor nivell d'ingressos i els malalts crònics els col·lectius més vulnerables. Es tracta, per tant, d'una taxa injusta sobre l'estat de salut de les persones. Els serveis i tractaments per la vida i la salut de les persones no es poden imposar amb taxes i més, quan aquestes taxes no justifiquen el gravatge per cap servei, o bé aquest servei no està explícitament identificat i quantificat. I encara menys quan hi ha una doble imposició, s'està vulnerant la Llei general tributària, la Llei de taxes i preus públics de la Generalitat i la LOFCA i manca un reglament específic per aplicar-la, convertint els farmacèutics en recaptadors, enlloc de l'administració pública.

Fem una crida a la població, els agents socials, els moviments de base i els representants polítics a rebutjar i a combatre activament el cop d'estat espanyol i català als nostres drets.

Cal que ens mobilitzem de forma organitzada i recolzem les actuals iniciatives ciutadanes en DEFENSA del Dret a la Salut i del caràcter universal, equitatiu i públic del SNS i en CONTRA de la privatització, de les retallades en la despesa pública en salut; de la limitació d'accés a les prestacions, serveis i tractament de salut segons l'estatus migratori, els ingressos econòmics, el gènere, la classe social o l'estat de salut; i dels co-repagaments estatals i catalans, promoguts pels actuals governs espanyol i català, per tal de dificultar la seva posada en pràctica i exigir la seva retirada.